

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI
TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS
Prenumerata metams \$2.00, pusmečiui \$1.00
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Telefonas: Wilkes-Barre 3-4711

GARSAS

Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1919

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
OFFICIAL PUBLICATION
Advertising Rates on Application
73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
Phone: Wilkes-Barre 3-4711

No. 22.

KETVIRTADIENIS, BIRŽELIO-JUNE 11, 1953

VOL.-METAI XXXVII

Die Klausimai

Šiomis dienomis Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto pareigūnai padarė svarbius žygius Washingtono kongresmano Kersten'o rezolucijos ir Lietuvos laisvinimo reikalais. Čia pat sudarytas bendras lietuvių, latvių ir estų komitetas, kurio uždavinys bus ieškoti rėmėjų, kad Kersten'o rezolucija Atstovų Bute būtų priimta.

Vėliausiu pranešimu, pats U. S. prezidentas Eisenhower ir Kongreso lyderiai užtikrinę savo pritarimą ir paramą. Išrodo, kad Kersten'o rezolucija bus priimta.

Birželio 2-ą U. S. prezidentas Eisenhower turėjo svarbią konferenciją su kongresniais vadais, kurioje išdėstė savo nuomonę užsieninių problemų reikalais. Prezidentas išsireiškė, kad U. S. turėtų nutraukt finansinę paramą Jungtinėms Tautoms, jeigu ši organizacija pramintų nariu komunistinę Kiniją. Prezidentas pasakė, kad ši šalis netik priešinsis raudonosios Kinijos priėmimui bet vadovausiantis kovai prieš tokį priėmimą. Atsižūrint dabartinės pasaulio padėties, raudonajai Kinijai esant paklusniui Maskvos tarnu, jos priėmimas turi būti atmetas. Tą pačią dieną vakare prezidentas padarė svarbų pranešimą tautai per televiziją. Čia irgi palietė užsieninę politiką griežtai pasisakant prieš numaldavimus kad išsiderėt bent laikina taika. "Naujo Munich'o nebūsią". Moderninis karas būtų baisus, ši šalis jo vengsianti, vienok turi būti pasiruošusi bet kokiems netikėtumams. Reikia pastebėti, kad prezidento nusistatymas turi tvirta pritarimą iš Kongreso pusės. Birželio 3-čią senatas 76 balsais prieš 0 priėmė senatorius Bridges pasiūlytą deklaraciją pasisakančią prieš komunistines Kinijos priėmimą Jungtinių Tautų Organizacijon.

Birželio 2-ą U. S. prezidentas Eisenhower turėjo karūnavimo iškilmės. Elžbieta yra 27 metų amžiaus ir iš eilės 62-ras pripažintas Anglijos valdovas. Tiesa, Elžbieta užima jau gerokai "susitraukusias" Britų imperijos sostą. Karalienės Viktorijos 45-kių metų karaliavimo laikais Anglija valdė arti vieno ketvirtadlio pasaulio žemės; kai 1936 metais Elžbietos tėvas karalius Jurgis VI šis užėmė sostą, Anglija tiesioginiai valdė 450 milijonų žmonių, dabar gi tiesioginiai valdė tik 120 milijonų, vienok kiti keli šimtai milijonų žmonių priklauso Britų Tautų Bendruomenėn (British Commonwealth of Nations) ir pripažįsta Anglijos karališkąjį autoritetą. I tą bendruomenę priklauso apie 300 milijonų gyventojų turinti Indija, Pakistanas, Kanada, Australija, Naujoji Zelandija, Pietų Afrika, kurios šiaip jau valdosi nepriklausomai. Britai rodo didelę pagarbą karališkajam sostui, kurs yra jų imperijos vieningumo simbolis, dėlto ir karūnacijos iškilmėms priduoja didelės reikšmės.

Didžiųjų Amerikos darbininkų unijų—Amerikos Darbo Federacijos ir CIO vadovybės padarė svarbų paktą, kuris įsigalios sausio 1, 1954, ir tešis du metus, vengti kenksmingų varžytinių dėl vadovystės ir viliojimo unijų. Pramatoma, kad šis žygius ves prie kivirčų pašalinimo o gal ir susijungimo.

VASARĄ IŠTRAUKIME TREMTINIŲ VAIKUS IŠ BARAKŲ!

Jau aštuonis metus kai kurios lietuvių šeimos skursta Vokietijoje lageruose. Sunki ir niūri lagerių aplinkuma juos slepia, o toks gyvenimas yra palikęs ypač gilių pėdsakų vaikuose, dėl ko jie yra nusilpę, mažakraujai ir neatsparūs įvairioms ligoms.

Artėjant vasarai, susirūpinta ir šiemet, kaip ir dvejais paskutiniiais metais, duoti progos bent 400 lietuvių vaikų pastovyklauti miške, kur jie būtų sočiau maitinami, kaip lageriuose, ir gyvenant gryname ore, vien lietuviškoje aplinkumoje, sustiprėtų kūnu ir dvasia.

Sielovada, skautai, vargo mokyklų mokytojai, artimai kooperuodami su BALFo igaliojimo istaiga Vokietijoje, numato šią vasarą pravesti 4 stovyklas lietuvių vaikams. I stovyklas bus priimami vaikai nuo 8 iki 17 metų, neatsilveigiant ir tikybos skirtumą. Vaikai išbus stovyklose po 20 dienų. Vieno vaiko išlaidkymas stovykloje, įskaitant kelionės išlaidas geležinkelio, kainuos apie \$12.00 (Tikimasi gauti geležinkelių 75% nuolaidos).

Patys tėvai neįstengs vaikų išleisti i vasaros stovyklas ir jų tenai išlaikyti. Jie patys vos ginašiu nuo bado. Sudarydami vaikams sąlygas nors kelioms savaitėms aplėisti niūrius barakus ir praleisti laiką gražioje gamtoje,

tuo pačiu palengvintume vaikams ir jų tėvams jų gyvenimą. Todėl tėvų ir vaikų akys vėl nukrypo i Amerikos lietuvius: padėkime savo aukomis tas stovyklas pravesti. Ypač Amerikos lietuvių jaunimo organizacijos ir lietuviškų mokyklų vaikučiai turėtų ateiti Vokietijoje esantiems vaikūčiams i pagelbą ir jiems parinkti aukų.

BALFo centro valdyba kreipias i visus Amerikos lietuvius ir prašo kiekvieną pagal išgalės skirti vaikų stovykloms Vokietijoje savo auką. Šiam tikslui visos aukos kuo greičiausiai bus persiunčiamos ir naudojamos išimtinai vaikų stovyklų reikalams. Taip pat visų aukotojų pavardės siunčiamos i Vokietiją, kad vaikučiai žinotų, kieno dėka jie galės pasilsėti ir atgauti sveikatą vasaros stovyklose, lygiai aukotojams bus praneštos pavardės visų vaikų, kurie jų aukų dėka šią vasarą stovyklaus.

Pirma vasaros stovykla norima pradėti liepos 10 dieną. Nuo Amerikos lietuvių duosnumo priklausio, kiek vaikų Vokietijoje galės stovyklauti.

Aukus, pažymint, kad jos skiriamos vaikų stovykloms Vokietijoje, malonėkite siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y.
BALF'o centro valdyba

AMERIKOS LIETUVIAI NĖPAMIRŠTA TREMTINIŲ

Š. m. gegužės mėnesį BALFas išsiuntė tremtinių šalpai: 23,610 svarų taukų, 8,979 svarus rūbų ir avalynės ir \$2,612.74 pinigais.

Viso, gegužės mėnesį Amerikos lietuviai išsiuntė tremtiniams šalpos gėrybėmis ir pinigais už \$14,499.35.

Birželio mėnesį BALF'as norėtų pirkti ir išsiųsti tremtiniams bent 30,000 svarų cukraus. Nuo visuomenės priklausio, ar galima bus tai įvykdyti. Geraširdžiai lietuviai nuosirdžiai prašomi šiam reikalui skirti savo aukas ir jas siųsti: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn, N. Y.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS NAMAI

Šiuos rūmus 1852 m. pastatė už 295,000 markių Frankfurto bankininkas, baronas Rothschildas. Tačiau jis pats niekuomet juose negyvenęs. 1886 m. Rothschildui mirus, jo dukte, baronesė Laura Therese Rothschild, kartu su dideliu tėvo palikimu, paveldėjo ir Rennhofo pilį, Vėliau, 1889 m., ji šią nuosavybę pardavė už 313,000 markių Lowensteino princui Alfredo žmonai.

1917 m. vasario 23 d. Rennhofo pilį nupirko Freiherr Cornelius Wilhelm Heyl. Tų pačių metų rudenį pilyje apsigyveno baronas Maximilian Freiherr von Heyl, kuriam piliis buvo atitekusį pagal tėvo testamentą. Kai 1952 m. kovo 31 d. baronas von Heyl mirė, piliis, kartu su parku ir miško dalimi buvo parduota. Ją nupirko 1952 m. gruodžio 1 dieną stambus Huttenfeldo pirklys Philip Adam Rhein, iš kurio dabar PLB Vokietijos Krašto Valdyba pilį įgijo Vasario 16 Gimnazijai. PLBVKVI

ITALAI IŠSIRINKO NAUJĄ PARLAMENTĄ

ROMA.—Birželio 7 ir 8-ą dienomis italai rinko naują parlamentą. Iš viso išrinko 590 atstovų buto narių ir 237 senatorius. Rinkimais susidomėjimas buvo labai didelis. Už pirmenybę kovojio krikščionys demokratai, komunistai ir dešinieji nacionalistai. Balsavo labai aukštas procentas piliečių. Balsuoti teisę turėjo apie 30 milijonų piliečių, balsavo virš 26 milijonai (virš 90 procentų).

Daugumą atstovų pravedė premjero Alcide de Gasperi vadovaujama krikščionių demokratų partija ir jų talkininkės kitos vidurio partijos.

Iš Šveicarijos Evangelikų Bažnyčios Šalpos Komiteto—Hilfswerk der Evangelischen Kirchen der Schweiz—kuriam vadovauja pastorius H. Hellstern, PLB Vokietijos Krašto Valdyba gavo 10,000 DM pašalpą Vasario 16 Gimnazijos namams Huttenfelde įrengti.

Vokiečių skautai, Bund Deutscher Pfadfinder Syke miesto (prie Bremeno) tuntas pakvietė vasaros stovyklon Vasario 16 gimnazijos PLSS "Aušros" tunto skiltį. Minėtoje stovykloje dalyvaus švedų skautų vienetas.

BALF'o 76 skyriui Detroito šiemet vadovauja Česlovas Cironka, kuris ne vien kitus ragina aukoti, bet pats taip pat aukoja. Tremtinių šalpai Česlovas Cironka šiemet jau paaukėjo \$50.00.

"Lubecker Nachrichten" gegužės 9 d. numeryje įdėjo žinutę, kad Rennhofo pilyje, prie Huttenfeldo, netrukus pradės veikti lietuvių gimnazija.

Žinios iš Pavergtos Lietuvos

(Žinios surinktos iš vokiečių sugrįžusių iš Lietuvos)

Beveik visi iš Lietuvos grįžusieji vokiečiai tvirtina, kad partizanų Lietuvoje vis dar yra daug, kad jie esą gerai ginkluoti, turį ir rusiškų ginklų. Tai esą daugiausia jauni vyrai, pasitraukę pas partizanus, steigiant kolchozus arba pabėgusieji nuo tremimų, nes, kaip jie patys sako: "Ten mirtis ar čia mirtis. Tenai mirsime bado, o čia būsime sušaudyti,—tad geriau mirsime tėvynėje, kovodami". Jie esą gražiai ir tvarkingai apsiręngę—daugiausia uniformuoti.

Kartą du uniformuoti partizanai ėjo pro vieną malūną, kuriam buvo pasislėpę rusai ir stebėjo partizanus. Jiems priėjus, iš malūno iššovė. Vienas partizanas buvo sužeistas ir krito. Jo draugas šoko į griovį ir pradėjo atsisaukdyti. Bet rusai iš malūno nebeatsakė. Tada partizanas grįžo atgal, norėdamas padėti sužeistajam, bet šis jau buvo miręs. Jis paėmė mirusiojo popierius ir, kiek palaukęs, nuėjo prie malūno. Priėjęs prie langų, įmetė granatą ir pats pabėgo. Malūne buvo pasislėpę 7 rusai. Vienas imestos granatos buvo sunkiai sužeistas. Likusieji rusai paėmė vieno ūkininko vežimą, padėjo jį žuvusio partizano lavoną ir nuvežė į Prienus, kur turgaus aikštėje paguldė. Tai buvo antradienis, o trečiadieniais ir šeštadieniais Prienuose yra turgūs. Lavonas gulėjo aikštėje iki trečiadienio vakaro. Visą savaitę rusai kratė ir sekė tą kaimą, grąsino, kad visą kaimą sudeginsią, bet nieko nerado.

Partizanų lavonai Prienų turgavietėje buvę padėti kelis kartus. Čia juos visi turėjo pamatyti, nes buvo padedami prie įėjimo i turgaus aikštę, kur žmonės turėjo praėiti. Jie gulėdavo po kelias dienas.

Prienuose buvęs vienas lietuvis komunistas, kuris daug prisidėjęs, steigiant pirmuosius kolchozus. Partizanai jį persekiojo ir kartą jis buvo Prienuose gatvėje nušautas. Jį nušovė partizanas, eidamas gatve su viena moterim.

1948-49 m. partizanai platino atsisaukimus prieš kolchozus. Dažniausiai tie atsisaukimai buvo prisegami prie klounų ar medžių.

Vokiečių pasakojimais, didžiausi trėmimai buvo 1948 ir 1949 metais, bet ir vėliau, iki 1951 m. trėmimai tebevyko, tik mažesniu mastu. Mačiusieji tremiamuosius, pasakoją, kad jie, vežami sunkvežimiais i traukinius, verkė ir šaukė. Kai kurie jų buvo menkai apsiręngę, vaikai basi. Kai kur buvo leidžiama pasiruostgi ir šio to pasiimti, o kai kur paimdavo visai nepasiruostusius. Ypač negalėtingai buvo elgamasi su seneliais ir ligonimis. Daug jų pakeliui i Sibirą mirė.

Iš Ariogalos ir jos apylinkių buvę išvežta bent pusė gyventojų. Labai daug išvežta iš Butkiškės kaimo, kuriame buvo apie 50 sodybų. Pusė jų liko tuščios. Už Dubysos esančiose vietovėse taip pat labai daug išvežta. Šiluvos pusėn esą ištsi plotai negyvenami, jokio galvijų nesimato, namai tušti, langai ir durys

"Dusseldorfer Nachrichten" gegužės 8 d. įdėjo žinutę, kad sovietinėje Lietuvoje augščiausios tarybos prezidentamas visas ministrų sąjungos pavyzdį. Tuo būdu vėdaus reikalų ministerio žinon pereina valstybės saugumo ir vidaus ministerijos.

GEGUŽĖS MĖN. ĮRAŠYTI 49 NAUJI NARIAI

BIRŽELIS—PASKUTINIS ŠIO SPECIALAUS VAJAUS MĖNUO

Gegužės mėnesį kuopų organizatoriai įrašė 49-nis naujus narius, kurių bendra apdraudos suma siekia \$45,250.00.

Praėjusiam gegužės mėnesyje prirašė naujų apdraudų:

M. S. Kimutis, 179 kp., E. St. Louis, Ill.	12 apl.	\$15,500.00
U. Lipčienė, 101 kp., Chicago, Ill.	9 "	9,250.00
M. Šimonis, 265 kp., Detroit, Mich.	10 "	5,750.00
J. G. Budelis, 13 kp., Baltimore, Md.	2 "	2,000.00
M. Christian, 30 kp., Scranton, Pa.	2 "	2,000.00
P. J. Karašauskas, 111 kp., Plymouth, Pa.	3 "	1,250.00
V. Skirmuntas, 22 kp., Kenosha, Wis.	2 "	1,500.00
A. Ewalt, 35 kp., Pittsburgh, Pa.	1 "	1,000.00
M. Šrupša, 163 kp., Chicago, Ill.	1 "	1,000.00
J. Zernosky, 31 kp., Mahanoy City, Pa.	1 "	1,000.00
L. A. Drusinskas, 141 kp., Brockton, Mass.	1 "	1,000.00
A. Mičiūnas, 109 kp., New Britain, Conn.	1 "	1,000.00
J. Montvila, 8 kp., Cleveland, Ohio.	1 "	1,000.00
Senulis, 198 kp., Shamokin, Pa.	1 "	1,000.00
A. S. Vaitkus, 191 kp., Dayton, Ohio.	1 "	500.00
Kutauskas, 30 kp., Scranton, Pa.	1 "	500.00

p. M. S. Kimutis, 179 kp. (E. St. Louis, Ill.) sekretorius ir organizatorius jau pasiekė ketvirtąjį vajaus premijų laipsnį, siekdamas aukščiausios \$100,000 premijos kurią laimės, jei iki liepos 1, 1953, prirašys naujų apdraudų bendroje \$40,000.00 sumoje.

p. Matas Šimonis, 265 kp. (Detroit, Mich.) sekretorius, nuo vajaus pradžios prirašęs naujų apdraudų bendroje \$18,750.00 sumoje, artinasi prie trečio laipsnio premijos.

Bendrai, gegužės mėnesio daviniai yra džiuginantys. Reik manyti, kad birželio mėnesio, kuris yra paskutinis šio specialaus vajaus mėnuo, daviniai bus dar geresni.

Vajui užsibaigus, Susivienijimo centras išmokės reguliarius komiskus ir premijas.

BIRŽELIO MĖNESIO DAVINIAI

Pereitą savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

179 kp. E. St. Louis, Ill.—Tiškus, Agatha	Kimutis
179 " E. St. Louis, Ill.—Tiškus, Bronius	"
179 " E. St. Louis, Ill.—Ellis, Nancy S. (Juv.)	"
22 " Kenosha, Wis.—Rakauskas, Irene	Skirmuntas
22 " Kenosha, Wis.—Rakauskas, Irene (Juv.)	"
24 " Minersville, Pa.—Kirkasauskas, Anna T.	Balnanosis
101 " Chicago, Ill.—Rimas, Aušra (Juv.)	"

Pasirodo, kad M. S. KIMUTIS ir birželio mėnesiui pradžiį jau turi gana gerą.

Specialus vaju užsibaigus birželio 30-ą. Taigi, tik pusketvirtos savaitės laiko. Organizatoriai padirbėkite. Laimėkite komiskus ir premijas!

ENCIKLOPEDIJOS REDAKCIJA PAS PRELATĄ PR. M. JURĄ

Norėdami savo darbu sutelkti kodaugiausia lituanistinės medžiagos, vyr. L. E. redaktorius prof. Vacl. Biržiška ir jo artimieji bendradarbiai jau porą kartų lankėsi pas prelatą Pr. M. Jurą, žinomąjį lietuviškosios knygos rėmėją ir saugotoją. Žinant, kad JAV lietuviškų bibliotekų kiekis yra tikrai nedidelis, prelat. Pr. Juro darbu tenka gerėtis ir didžiutis. Jo asmeninė lietuvių biblioteka, esanti Lawrence, Mass., daro pasigėrėtiną vaizdą. Beveik visos knygos gražiai įrištos, atitinkamos spintose sudėtos, jų tarpe pasitaiko retų ir brangių lietuvių leidinių.

Kiti prelat. Pr. Juro lietuviškų spaudinių rinkiniai yra sukrauti Alkoj, Brocktone, Mass. Čia gausu ne tik lietuvių knygų, bet yra rūpestingai surinkti ir sudėti senesnių ir naujesnių lietuvių žurnalų ir laikraščių komplektai, plakatai, atsišaukimai, koncertų ir vaidinimų programos, draminių žykalų ir lietuvių leidiniai, žymensniųjų lietuvių rankraščiai ir laiški, lietuvių JAV fotografijos ir kt. Būtinai reikia at-

žymėti, kad prelat. Pr. Juras renkodaugiausia lituanistinės medžiagos, vyr. L. E. redaktorius prof. Vacl. Biržiška ir jo artimieji bendradarbiai jau porą kartų lankėsi pas prelatą Pr. M. Jurą, žinomąjį lietuviškosios knygos rėmėją ir saugotoją. Žinant, kad JAV lietuviškų bibliotekų kiekis yra tikrai nedidelis, prelat. Pr. Juro darbu tenka gerėtis ir didžiutis. Jo asmeninė lietuvių biblioteka, esanti Lawrence, Mass., daro pasigėrėtiną vaizdą. Beveik visos knygos gražiai įrištos, atitinkamos spintose sudėtos, jų tarpe pasitaiko retų ir brangių lietuvių leidinių. Kiti prelat. Pr. Juro lietuviškų spaudinių rinkiniai yra sukrauti Alkoj, Brocktone, Mass. Čia gausu ne tik lietuvių knygų, bet yra rūpestingai surinkti ir sudėti senesnių ir naujesnių lietuvių žurnalų ir laikraščių komplektai, plakatai, atsišaukimai, koncertų ir vaidinimų programos, draminių žykalų ir lietuvių leidiniai, žymensniųjų lietuvių rankraščiai ir laiški, lietuvių JAV fotografijos ir kt. Būtinai reikia at-

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS

GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusei metų \$1.00; užsienioose metams \$3.00 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

Birželio Penkioliktoji

Birželio mėnuo lietuvių tautos istorijoje yra vienas iš liūdniausių ir šurpiausių mėnesių.

Tiesa, lietuvių tauta praityje yra pergyvenusi skaudžių sukrėtimų, didelių nelaimių. Prisiminkime liūdną Liublino unijos sutartį ir jos padarinius; Lietuvos išdalimą, nesekmingus sukilimus, Muravjovo Koriko siautimą, 40 metų spaudos draudimą, kai "po Lietuvą buvo žiema—nei žodžio nei rašto neleido arelis suspaudęs sparnais"; Kražių skerdynes ir kitus skaudžius pergyvenimus. Bet vis tik visi suminėti įvykiai nublunka prieš įvykius prasidėjusius su 1940 metų birželio 15-ta. Ta dieną Maskvos gengsterių mostelėjimu, šimtūkstantinės raudonarmiečių ir enkavedistų gaujos, kai šaranciai užplūdo Lietuvos teritoriją ir visa kas buvo per 22 laisvo nepriklausomo gyvenimo metus sukurta, sutrypta okupanto bato.

Maskva į Lietuvą pasiuntė tūkstančius komisarių ir profesionalių žmogžudžių—enkavedistų, paruoštų savo "amalui" specialiose mokyklose.

Pirmoje vietoje buvo suimami ir likviduojami įžymesni valstybininkai, veikėjai, partijų lyderiai. Vienok genocidas visų savo astrumu pasireiškė prieš pat nacių ir rusų karą ir jam prasidėjus. Prieš apeidžiant Lietuvą, enkavedistai išžudė lietuvių politinius belaisvius Vilniuje, Kaune ir kitose vietose, kitus išgabeno Rusijon. Iš 12,000 politinių belaisvių pasiliko tik 500, kurie sovietų armijai pasitraukus išėjo į laisvę. Pravienskio koncentracijos stovykloje, kuri randasi netoli Kauno, enkavedistai išžudė visus belaisvius ir net jų sargybinius, iš viso 412 asmenų. Rainingi miškely netoli Telšių enkavedistai, pirmiausia iškankinę, nužudė 76 lietuvius, tarp kurių buvo kunigai, advokatai, gydytojai, studentai. Šimtai lietuvių patrijotų suminkti iš įvairių kalėjimų, daugumoj iš Vilniaus, buvo priversti sekti sovietų armiją jai pasitraukiant Rusijon. Prie Minsko apie 4000 lenkų ir gudų surinktu iš Lenkijos ir Gudijos kalėjimų, buvo prijungti prie lietuvių kolonos. Tarp Minsko ir Mogilevo Červenės miške, birželio 26-27 dienomis, Sovietų agentai pravedė masinį išžudymą.

Raudonosios ordos užgriuvo Lietuva su tikslu ją pavergti Maskvos dominacijai, išplėsti laisvę. Su 1940 metų birželio 15-ta Lietuvai ir lietuvių tautai prasidėjo golgotos keliai, kurie po šiai dienai nesibaigia ir dar nematyti ženklu, kuomet jie pasibaigs. Daug Lietuvos įžymiųjų vadų ir tauriųjų patrijotų nelauki užbaigė gyvenimą gimtoje žemėje, Sibiro taigose, Uralo rajonuose ir kituose tolimuose sovietinės Rusijos užkampiuose. Apie 80 tūkstančių Lietuvos patrijotų, grįžtant raudonajam okupantui antru kartu į Lietuvą, bėgo kur akys nesė. Daugelis iš jų pasiekė laisvą Dėdės Samo žemę, kiti prisiglaudė kaimynišką Kanadą, dar kiti rado prieglaudę Anglijoje, Australijoje, Pietu ir Centralinėse Amerikos šalyse, o kiti dar vargsta Vakarų Europoje nežinodami savo rytojaus.

Padėtis Lietuvoje yra klaidi. Bet tas nereiškia, kad mes turim nuotolį ranka, pasiduoti nusiminimui ir nieko neveikti gelbėjimui. Priešingai, raudonųjų agresorių siutimas mus turi dar daugiau paskatinti darban. Kaip Lietuva praityje yra išgyvenusi skaudžias nelaimes ir išlikusi gyva, taip ji išgyvens ir raudonųjų imperialistų pasikėšinimus atimti jai gyvybę. Išlaisvinimo valanda ankščiau ar vėliau ateis. Kaip galą gavo kiti agresoriai nešę terorą ir mirtį laisvę mylinčioms tautoms, taip nūgarmės pražūtin raudonieji imperialistai.

Būkime organizuoti ir vieningi. Remkime patriotines organizacijas, ypatingai tas, kurios rūpinasi savo tautiečių gelbėjimu (BALF) ir vadovauja akcijai Lietuvos išlaisvinimui—Amerikos Lietuvių Tarybą ir Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą. Nūdienis visu patriotingų lietuvių uždavinis klabinėti savo distriktu U. S. kongresmenus, kad jie remtų atstovo Charles J. Kersten formaliai įteikta Kongresui rezoliucija reikalaujančia iširti Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobimą, raudonųjų okupantų vykdomą genocidą ir kitas jų šunybes. Svarbu kiekviena proga kelti aikštėn Lietuvos skriaudą ir kančias, ieškant jai draugų ir užtarėjų.

Baigiu poeto Bernardo Brazdžionio žodžiais apibudinančiais Lietuvos kankinių palikimą:

"Už mūsų, mirusių, vardų, už mūsų žygių, Augs didelė, laisva, nemirštanti tauta! Ir kūdikėlis ties rankas į saulę savo vygė, Ir jojo siela bus kaip nuometas balta..."

NAUJI LEIDINIAI

(Prisijusti paminti)

"POPIEŽIAUS CELESTINO VI-JO LAISKAI ŽMONĖMS", Giovanni Papini. Išvertė iš italų kalbos dr. Petras Mačiulis. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas. 1953, Chicago, Ill.

Jungtinės Amerikos Valstybės, turedamos savo universitetuose apie 30,000 svetimšalių studentų, yra vienintelė pasaulyje šalis tiek svetinga.

BAISUSIS BIRŽELIS

Trylika metų sueina birželio 15 diena nuo anos akimirkos, kai svetima jėga suardė žemėlapių linijas prie Baltijos jūros.

Dar netaip seniai suėjo trisdešimt penki metai nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Šiandien ši diena lietuviams yra tautinio gedulo diena. Trys Baltų valstybės visais laikais buvo aukos arba vokiškojo, arba rusiškojo imperializmo. Stovėdamos skersai kelio tarp Rusijos ir vakarų Europos, jos sudarė varžtų revoliucijai plėtotis.

Kadangi šios Baltų valstybės atskiria Sovietų Sąjungą nuo Vokietijos, šis mūras turėjo būti sugriautas. Svetimieji žiūrėjo tikrai savo interesu. Atradė, kad anam žemės kampelyje tiktai ekonominės gerybės tarpo ir strateginiai keliai kryžiausiai. Ten gi augo ir brendė Jonukai, Marytės. Kas su jais pasidarė, kai jų kamytyje įsisėdė svetimieji? Kokiais kampais lūžo ir kokiomis kreivėmis vėl tiesėsi jų dvasia?

Jaunųjų dvasia staiga šovė augstyn tokią pasipriešinimo jėgą, kuri tepajėgia gimti iš karščiausios jaunystės idealizmo ir meilės. Mes jau nebeturėjome jautybės, bet po savo kojomis jautėme realią lietuvišką dirvą ir savo dvasia tvirtai atsiremėme į lietuviškas tradicijas, kuriose buvome išaugę savo žemėje ir savo valstybėje.

Sieloje mes išlaikėme gyva meilę savo tėvynei ir valstybei. Ir ta meilė įgavo dabar aktyvią kovingą išraišką. Todėl tėvynės idealas ir meilė niekuomet numyse neturi nublukti ir mūsų dvasia turi mus sulaikyti nuo linkimo į tam tikras nelietuviškas tradicijas, papročius bei charakterio bruožus, kad tėvynės meilė neliktų be realios—nuolat palaikančios atramos.

Nenuostabu, tremties kelias yra sunkus. Gal daugumoje iš mūsų tėvynės valdas blanksta be nuolatinės palaikomos atramos, vis labiau žavi reljefingai įvertinti gamtovaizdžiai, blanksta mūsų lankų grožis ir artojų žaidimas. Blanksta tradicijos lietuviško meno, kurio šiandienai deturime tik nuotrupas, blanksta

ir lietuviško charakterio bruožai. Nelengva yra tremtinio dalia; dėl kasdieninės duonos karnio ir geresnio būvio reikia pergyventi kietą kovą.

Šiandien visiems žinoma yra, kad mūsų tauta yra pavergta žiaurais kaimynais. Jis šiandien nori ir siekia ne tik mūsų tautą pavergti, bet nori ir mūsų sielą sužaloti.

Laimėjimas bus mūsų, jeigu tik mes savo sieloje išlaikysime gyvą kultūrą, lietuviškumą ir tuo keliu eidami garbingai išvesime savo tautą per ją ištikusias nelaimes.

Mažųjų tautų didžiausias uždavinys yra kurti dvasines bei kultūrinės vertybes. Tik tuo patiesinsime savo buvimą ir atsilaisvysime prieš galinguosius, nes tik čia, o ne medžiaginėje jėgoje ir moderniškuose ginkluose yra mūsų galia ir stiprybė.

Tai turėtų kiekvienas savo tautą mylintis lietuvis įsisamontinti, nes mes esame tautos tėsnys.

Tautos miršta nuo svetimų pikty rankų, bet gimsta per geras motinas.

Mes tikime, jog kiekvienas lietuvis supranta ir girdi gimosios žemės sauskumą ir ilgisi visų mūsų motinos tėvynės.

Kur mes šiandien atsidūrėme ir likimas mus nubloškė, tai yra laikini užėigos namai.

Baltijos pabėgėlių atsidūrusių vakaruose ir užjūriuose skundas negali ir neprivalo būti nutylėtas. Tūkstančiai pabėgėlių buvo liudininkais masinių deportacijų—150,000 lietuvių buvo išvežta vien tik iš Lietuvos, o kiek masinių žudynių, kiek kalėjimų, nūkaukintų tame laikotarpyje...

Sunku išdėstyti visas mūsų tautos tragedijas. Sovietų Sąjungą planingai deportuoja visus, kurie nėra patikimi okupuotose kraštuose—tai yra bolševikų rusų politika ir pigios darbo jėgos išsigijimas. Tokios deportacijos tebevyksta ir šiandien. O ką sako pasaulis ir tai? Pasaulis tyli, tarytum, nieko nebūtų įvykę ir stengiasi užmerkti akis ir nematyti.

2-VI-1953 Wilkes-Barre

MALENKOVAS AR BERIJA?

(Pabaiga)

I Malenkovo ir Berijos draugystę tenka žiūrėti taip pat bolševikų akimis. Raudonieji, o ypač jų didieji, bolševikinėje teroro valstybėje pripažįsta tik savą, bolševikišką kalbą; jie tol žygiuoja drauge, kol stipriausias iš jų kita priverčia tai daryti. Mirus Staliniui, Stalino realai jėga pasibaigė. Dabar kiekvienas mėgina eiti savais keliais. Ateitis parodys, kaip ilgai toji Berijos draugystė su kitais truks. Kas iš tikro iškilis kaip naujas "raudonasis caras"?

Jau kiek ankščiau šveicarij "Die Weltwoche" skelbė, kad nespecialistui sunku susidaryti tikrą vaizdą, kas dabar iš tikro vyksta Kremliuje. Laikraštis yra linkęs manyti, kad ar tik nepradėjo blėsti Malenkovo žvaigždė. Tai ryškiai pavaizduoja keli faktai. Visi žino, kad drauge su Malenkovu ejęs Ignatievas perėmė saugumo ministeriją, kai artimas Berijos bendradarbis ir patikėtinis Abakumovas, "atidengęs" gydytojų samokslą ir tuo netiesiogiai apkaltinęs Beriją, buvo 1952 m. pats suimtas (be to, apskelbtas "amerikiečių ir anglų šnipu"...) Taigi per Ignatievą Malenkovas buvo laikinai visą policiją pasiėmęs savo žinion, tuo būdu sustiprindamas ir sau klusnų partijos aparatą. Tačiau dabar tas joks didžiausias šūlas saugume pats buvo atstatytas. Faktas yra, kad Malenkovas nuo kovo 20 d., kada jis oficialiai atsisakė iš partijos sekretoriato vadovybės, nepasakė nė vienos reikšmingos kalbos ir nepasirašė nė vieno dekreto, taip pat apie jį bolševikų laikraščiuose tiek nerašoma, kaip ankščiau. Laikraštis daro išvadą, kad galimas dalykas, nors tai nėra ir tikra, jog su laiku Malenkovas gali "kristi".

Vokiečių "Christ und Welt" Nr. 16/1953 plačiau nušviečia tas priežastis, kurios priverė Malenkovą sustabdyti savo "valymus". Po Stalino mirties sate-

lituose buvo laukiama tokių valymų, kurie turėjo nusmelkti nei ir pačius žiauriausius 1934-1938 valymus Sovietų Sąjungoje. Stalinas bolševizmą išugdė ir didžiausią imperializmą. Šiuo metu, kaip atrodo, valymai ir antisemitinė akcija sustabdyti taip pat sateitinuose kraštuose, nes reikalinga konsoliduoti saugumo organus. Tačiau iš tikro tai tėra tiktai ramumas prieš dar didesnę audrą. Su kokių brutaliu bolševikai žudo visus priešus, parodo, kaip praneša "Rheinischer Merkur", kad ir paskutiniai įvykiai Albanijoje, kur, nepavykus maistui po Stalino mirties, buvo žiauriausiai išnaikinti šimtai mėginusių sukilti patrijotų.

Kiti vokiečių laikraščiai praneša, kad Maskvoje sudaryta iš 14 narių specialioji komisija, kuriai vadovauja Bulganinas, turinti paruošti planą, kaip išvalyti rusų pramonę ir mokslus "nuo visokių užsienio įtakų". Panašiu "valymų" bus pravesta ir kitose srityse.

Ir vokiečių žurnalas "Kristal" Nr. 9/1953 patvirtina, kad Rusijoje vyksta didelės varžybos dėl valdžios. Sensacinai pakeitimai užsienio tarnybose ir viduje rodo visai ne planingumą, kaip tai norėtų aiškinti užsienio komunistai, o viduje vykstančią kovą. Jau ankščiau JAV ambasadoriai Bedell Smith ir Kannanas buvo pranešę apie aukščiausiose Sovietų įstaigose Staliniui susidariusią opoziciją, bet Stalino politika buvo drįsta "koreguoti" tik jam jau mirus. Jo sąskaitas pirmoj eilėj apmokėti gavo Riuminas. Riuminas ankščiau niekas nepažino, kol "Pravda" paskelbė, kad jis esąs didžiausias pasaulyje niekšas, o jo saugumo policija pateikusi prievarta išgautą visų 15 Kremliaus gydytojų "pripažinimą kaltais". Jis taip pat faktiškai pravedė bylą Prahoj, jo darbas—santykių su Izraeliu nutraukimas. Tuo reikalu sensacin-gajai komunikatą paskelbė ne

ALT'o Vadovybė Lankėsi Valstybės Departamente ir Kongrese

Kongresmano Kersten'o Rezoliucijos 231 reikalavimai kalbėtasi su Taisyklių Komiteto nariais ir kitais kongresmenais. Konferencijos su lietuviškųjų veiksmų ir latvių bei estų atstovais. ALT Vykdomajam Komitetui talkino inžinierius A. Rudis iš Chicagos.

ALT Vykdomojo Komiteto nariai peritos savaitės gale atvyko į Washingtoną tikslu gauti paramą Rezoliucijai 231, kurią kongresmanas Charles J. Kersten, ALT vadovybės paprašytas, yra įteikęs Atstovų Butui. Kaip žinoma, šia rezoliucija siūloma sudaryti Kongreso komitetą Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimo faktams bei aplinkybėms iširti.

Drauge su Vykdomoju Komitetu visuose žygiuose sositėje dalyvavo kongresmanas Kersten, Informacijos Centro direktorė p-lė M. Kizytė ir Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois prezidentas inžinierius A. Rudis.

Ketvirtadienį, birželio mėn. 4 d., atsilankyta Valstybės Departamente. Ilgai trukusiame svarbiame pasikalbėjime su lietuvių atstovais iš Valstybės Departamento pusės dalyvavo Rytų Europos Reikalų skyriaus direktorius Mr. Walworth Barbour, jo pavaduotojas Mr. Ray L. Thurston, Pabaltijo, Lenkijos ir Čeko-

slovakijos reikalų skyriaus viršininkas Mr. Harold Vedeler ir Valstybės Sekretoriaus padėjėjų ryšiams su Kongresu palaikyti pavaduotojas Mr. Ben H. Brown.

Tos pačios dienos bėgyje apilankytas Taisyklių Komiteto pirmininkas kongresmanas Leo E. Allen, to komiteto narys kongresmanas Carroll B. Reece ir Illinois kongresmanas Fred E. Bushbey. Keliais atvejais konferuota su kongresmanu Kersten.

Šeštadienį ALT Vykdomasis Komitetas turėjo pasitarimą su kitų lietuviškųjų veiksmų Amerikoje atstovais ministeriu P. Zadeikiu ir Lietuvos Laisvės Komitetu. Aptarti įvairūs klausimai, susiję su Kersten'o rezoliucija bei pasiruošimu sudėtingam darbu, kai siūlomas Kongreso komitetas bus sudarytas. Panašūs klausimai buvo svarstomi tos pačios dienos konferencijoje su latvių ir estų grupių atstovais.

Pirmadienį ir antradienį vėl turėta visa eilė pasimatymų bei pasikalbėjimų.

ALT vadovybė prašo visą Amerikos lietuvių visuomenę—pavienius asmenis ir organizacijas—skubiai ir efektingai įsijungti į akciją Lietuvos laisvės bylai taip reikalingos rezoliucijos 231 paramai. Pirmasis tikslas—paveikti Taisyklių Komiteto narius, kad šis galimai greičiau perduotų rezoliuciją galutiniam Atstovų Buto sprendimui, t. y. balsavimui. Reikia laiškas, telegramomis ar asmeniškai kreiptis į šiuos kongresmenus, Taisyklių Komiteto narius:

- Leo E. Allen (pirm.), R.-Illinois
- Clarence J. Brown, R.-Ohio
- Harris Elsworth, R.-Oregon
- Henry J. Latham, R.-New York
- Hugh Scott, Jr., R.-Pennsylvania
- Donald W. Nicholson, R.-Massachusetts
- J. Edgar Chenoweth, R.-Colorado
- B. Carroll Reece, R.-Tennessee
- Howard W. Smith, D.-Virginia
- William M. Collmer, D.-Mississippi
- Ray J. Madden, D.-Indiana
- John E. Lyle, Jr., D.-Texas

PASAKIŠKA KARALIENE

Žurnalistinis triukšmas apie Anglijos karalienės karūnaciją praėjo.

Gerbiame Anglijos karūn. tautos jausmus ir jaunąją karalienę, kuri yra graži moteris, kiek gali būti gražios Anglijos mergaitės. Tik negali suprasti spaudos, net ir rimtos, nuvažiavimo į pasakų pasaulį!

Visai suprantamas anglų tautos džiaugsmas, kuri yra ištikima savo monarchinei institucijai. Jie pergyveno, nors ir iliuzijų, viduramžių iškilnių didingumą, pilnai suprasdami šiuo dienų realybės tikrovę. Tikrovė yra ta, kad Elžbieta II karaliauja, bet nevaldo. Žino visas pasaulis, kad Anglijos karalienė jau beveik pasakiška mitas.

Ji yra Anglikonų Bažnyčios galva, turinti garbės ložę masonų sąjungoje; ji teikia garbės titulus, "jos" yra laivynas, jos paveikslas matyti ant pašto ženklų, kuriais ji nesinaudoja per privilegiją. Gali važinėti visomis Londono gatvėmis, net ir ten, kur kiti gali tik prajoti. Jos automobilis be numerio, gali važiuoti kokuu greičiu nori. Priklauso nuo jos ar sesuo Margarita gali ištekti, kada ir su kuo.

Elžbieta II neturi teisės balsuoti. Negali viešai pareikšti asmeniškos politinės nuomonės. Negali priklaustyti jokiai partijai. Negali sėdėti ir klausytis valdžios posėdžiuose. Ji atidaro

parlamentą, bet negali pasirašyti kalbos, jai paduodama jau paruošta kalba, jina tik perskaito. Negali būti liudininke teisme.

Ji yra turtingiausia pasaulio moteris. Karūna yra 140 milijonų dolerių vertės. Kas gi apskaičiuos Balmoral ir Sandringham ūkių bei Windsor pilies knygyno ir Buckingham meno šedevrų vertę? Ji valdo taigpi Dorset, Willshire ir Somerset ūkius; Cornovaglia ir Devon pležus; 100,000 akru Londone (Piccadilly circus), kur yra du teatrai, trys restoranai ir Carlton Hotel.

Jos metinė alga \$1,140,000. Nemoka jokių mokesčių. Jai priklauso aukso, sidabro klodai bei žibalo šuliniai. Ji laiko 600 gulbių Tamigi upėje.

Dalinai ir vainikavimas pasakiškas: priesaika, komunija (kurios nėra), palaiminimas, Te Deum,—visa tai paimta iš katalikiškų apeigų. Šv. Edvardo ka-

rūna yra papuošta 3095 deimantais, kurių tarpe yra garsusis Black Prince rubinas.

Kedėje, ant kurios sėdėjo Elžbieta II, yra įkaltas "likimo akmuo". Gi ant jos esanti paduokaitė, pagal legenda, yra pranašė Jokūbo, ant kurios jis miegojęs tą naktį, kurioje sapnavo laiptus į dangų.

B. Mikalauskas

Partizanų dainų yra nemažai ir pašiepiamų:

Ateina kėdas stribus—Automatas ant pečių, Duonos plutą į kišenių, Duokit, buožės, lašinių.

Tu Lietuva, tu mano, Visada tau riesta: Rusai išveža smetoną, O vokiečiai sviestą.

Atvažiuo komunistas Su blėkiniu tanku, Susitiko žyda, Ir pakėlė ranką.

Tu Lietuva, tu mano, Visada tau riesta...

Paklydusiems

Apleidot šventuosius senus ažuolynus, užmindžiojot senų tėvelių kapus. Ir ką pasakys jums žiliej vaidilos, kai amžius po žemėn miegoję pabus?

Kai skrido trimitų garsai po Europą, kai vardas skambėjo visur Lietuvos, nesidžiaugėt laime, kuri jus aplankė: "juk niekas nedrįs mūs paliesti tautos".

Per daug tuo tikėjote, broliai ir sesės, per daugel pamatėt ir laisvės laukuos. Pamynėt po komatų ne vien ažuolynus, pamiršot net Vytautą Didį kapuos.

Jūs nulenkėt galvas grobuoniui plėšikui, namuose suskambo kalba svetima. Kada Jūs suprasite vargėš tėvynę, kada Jai užgys padaryta žaizda?

Supraskit, kad esat paklydę lietuviai, supraskit, kai skraido sniegulės būriais. Ji tokia graži ir brangi Jūsų žemė, Ji Jums nusijuoks ir atleis.

Žemės Dulkę

Nepalūšk, Broleli

Vėl tėvų pirkelėn rūpesteliai plaukia. Vėl už lango supas liepa palaužia. Kada jūs žydėsit, tėviškės palankės, Kada pinsit, sesės, vainikus—kada?

Andai vėtros laužė soduose alyvas Ir paukštelį nešė nesavi sparnai. Bet šiandien šakelės dar tebėra gyvos Ir pantištelis ruošias pagiedot linksmiai.

Nepalūšk, broleli, ardamas juodą žemę, Nepaleisk iš rankų laimės nuosavos. Kas, kad debesėliai gimtą pirkį remia, Daug dar debesėlių plauks virš Lietuvos.

Balys Gaidžiūnas

DIDYSIS L. R. K. S. A. 5-tos Penna. Apskritis

IŠVAŽIAVIMAS

SEKMADIENĮ Birželio-June 21, 1953 ROCKY GLEN PARKE

2 P. M. parko paviljone (prie vandens) didelė programa. Kalbės J. E. VYSKUPAS V. PADOLSKIS, taipgi užkviešti U. S. kongresmenai EDWARD J. BONIN ir JOSEPH L. CARRIGG ir kiti. Bus ir MENINĖ PROGRAMA.

Rengėjų standos su refrešmentais. Privažiavimas automobiliais ir busais. Parke įvairūs žaidimai vaikams, jaunimui ir augusiems Wyoming Klonio, Scrantų ir kaimyninių kolonijų lietvės-lietuviai dalyvaukite.

J. E. VYSKUPAS V. PADOLSKIS IR KITI IŽYMŲ SVEČIAI DALYVAUS APSKRITIES IŠVAŽIAVIME

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO-JUNE 21, 1953
ROCKY GLEN PARKE

PRANAS JUREVIČIUS,
Refrešmentų Komisijos
Pirmininkas

ADOLFAS NORVAISA,
Išvažiavimo Rengimo
Komiteto Pirmininkas

Išvažiavimas įvyks sekmadienį, birželio 21, 1953, visiems gerai žinomam Rocky Glen parke.

Programa prasidės 2-ą valandą po pietų didžiuliam parko paviljone, kuris yra prie pat ežero.

Dalyvaus ir kalbės tremtinys J. E. VYSKUPAS VINCEN-TAS PADOLSKIS, neseniai atvykęs iš Europos. Taip pat yra užkviešti U. S. kongresmenai—EDWARD J. BONIN iš Lu-zerne apskrities ir JOSEPH L. CARRIG iš Lackawanna apskrities.

Meninę programą išpildys muz. P. J. Karašausko vedamas Plymouth'o šv. Kazimiero parapijos šv. Vardo draugijos vyrų choras.

GENERALINĮ RENGIMO KOMITETĄ sudaro LRKSA 5-tos apskrities valdyba: Adolfas Norvaisa—pirmininkas, Antanas Daidynas—vice pirmininkas, Jurgis Plitnikas—sekretorius, Leona Bagdonaitė—išdinin-ke, Pranas Jurevičius, Vincas Matikevičius ir Juozas Radzevičius—išdo globėjai.

PROGRAMOS KOMISIJA—Vincas T. Kvetkas, P. J. Karašauskas ir Stasys Zemaitis.

PRIEMIMO KOMISIJA—JOS garbės pirmininkas kun. Jonas F. Baltusevičius, pirmininkas V. T. Kvetkas. Pilnas komisijos sąstatas bus paskelbtas kitam numery.

PRESOS KOMISIJA—Vincas Matikevičius, Matas Zujus, Leokadija Zemaitytė, Al. Kalinauskas.

REFREŠMENTŲ KOMISIJA—Pranas Jurevičius, Jurgis Plitnikas, Juozas Naruševičius, Baltrus Skučas, J. J. Nevulis; PRIE HOT DOGS STANDOS—Jieva Plitnikienė, Pranė Batvinskienė, Mrs. Anna Supenski.

RINKLIAVOS KOMISIJA—Petronė Baltrušaitienė, Marcelė Lomsargienė, Vincas Stepulis, Matilda Galgauskaitė.

DOVANŲ IŠLEIDIMO KOMISIJA—J. P. Karašauskas, Ona Česnuolevičiūtė, Ona Riskevičiūtė.

Visos-visi rengkitės dalyvauti šiame išvažiavime.

Kovo mėnesį Jung. Amerikos Valstybių Plieno pramonė pagamino daugiau kaip 10,000,000 tonų plieno, sumušdama visus pasaulinius rekordus. Paskutinis jos rekordas buvo pasiektas praėjusį sausio mėnesį, pagaminus 9,896,627 tonus.

Amerikos lakūnai, specialiose "išlikimo mokyklose" mokinami, kaip išsiversti, jei nelaimė juos išstinka negyvenamose srityse, kur jie būna priversti nusileisti. Mokinami maistui naudoti gyvates, vikšrus, driekžus, lokustus, dėles ir jūros augmenis.

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas Lietuvis Katalikas Turi Galimybės Pasirinkti Prieinama Kaina. Pasinaudokite Proga Žymiai Nupigintos Maldaknygės

RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kun. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina \$3.00.

ATLAIDŲ ŠALTINIS, T. Kazimiero Kapucino. Stambiomis raidėmis, 574 puslapų. Kaina \$3.75.

ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaisė kun. J. K. Miliuska. Tai vienatinė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės
MALDŲ VAINIKELIS (originali kaina 70 centų).....50
MALDŲ VAINIKELIS, juodais apdarais.....40

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

4-TOSIOS APSKRITIES IŠVAŽIAVIMAS PAVYKO

Pereitą sekmadienį, birželio 7-tą, Sans Souci parke įvyko pavasarinis LRKSA 4-tosios Penna apskrities išvažiavimas.

Diena pasitaikė lietinga, ypač tingai prieš piet visą laiką lijo ir išrodė, kad išvažiavimas neįvyks. Tik apie 3 valandą iš po debesų sušvito saulutė ir žmonės pradėjo plaukti į parką. Čia vieni—maloniai laiką praleido prie refrešmentų standos, kiti prie įvairių žaidimų.

Rengimo komitetas, kurį sudarė apskrities valdyba, ir padėjėjai šauniai darbavosi, kad svečiai prie refrešmentų standos būtų greitai ir maloniai aptarnauti.

Generalinį komitetą sudarė: pirmininkas Pranas Katilius, vice pirmininkai Petras Balčius ir Antanas Navikas, sekretorė Alicija Venkslauskienė, išdinininkas Jurgis Šlakis, išdo globėjai Marijona Kuprienė ir Antanas Agurkis, korespondentas Matas Zujus.

NAUJI KUNIGŲ PASKYRIMAI

J. E. vyskupas William J. Hafey birželio 4-tą paskelbė naujus kunigų paskyrimus, kurie paliečia 30 kunigų. Iš lietuvių kunigų paskyrimus gavo tokie:

Kun. V. F. Zemaitis, buvęs Kingstono šv. Marijos parapijos asistentas, paskirtas asistentu į šv. Kazimiero parapiją, Pittston. Kun. Antanas J. Norkūnas iš St. Gabriel's parapijos, Hazleton, paskirtas asistentu į šv. Marijos parapiją, Kingston.

Kun. Petras J. Ališauskas iš St. Bazil's parapijos, Dushore, paskirtas asistentu į SS. Peters and Paul parapiją, Towanda.

Kun. Jurgis A. Andriuska iš Sacred Heart parapijos, Peckville, paskirtas asistentu į St. Francis Gabrini parapiją, Carverton.

Nauji paskyrimai įsigalioja birželio 12-tą.

KUN. V. F. ZEMAIČIO ISLEISTUVĖS

Kingstoniečiai kun. V. F. Zemaičiui išleistuves rengia sekmadienį, birželio 14, šv. Marijos parapijos svetainėje.

Bankieto pradžia 6:30 vakaro. Bus turininga kalbų ir meniškoji programa.

Ižanga \$2.00. Rengėjos seserys kviečia dalyvaut parapijiečius ir svečius.

A. A. Mirusiems

A. A. KAZYS ŠATRAUSKAS, gyv. 141 East Sixth St., Wyoming, mirė birželio 2-ą, palaidotas birželio 6-tą iš Pittston'o šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Paliko motiną, dvi seseris ir penkis brolius.

A. A. ANASTAZIJA JURČIKONIENĖ, gyv. 743 North Walnut St., Luzerne, mirė birželio 4-tą, palaidota birželio 8-tą iš šv. Onos bažnyčios St. Nicholas kapinėse, Shavertown. Paliko dvi dukteris, du anūkus, tris seseris ir du brolius.

A. A. KATRĖ SUTKEVIČIENĖ, gyv. 16 Laurel Street, Wilkes-Barre, mirė birželio 5-tą,

palaidota birželio 8-tą iš šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek. Velionė buvo gimusi Vilniuje, į šią šalį atvyko būdama 16 metų amžiaus ir visą laiką gyveno Wilkes-Barre. Paliko 6 dukteris, 4 sūnus, 12 anūkų, 4 proanūkus ir seserį.

DVIGUBA LIETUVIŲ VEIKĖJO SUKAKTIS

LINDEN, N. J.—Šį mėnesį suceina 60 metų amžiaus ir 40 metų lietuviškos veiklos sukaktis tos apylinkės veikėjui Jonui Liudvinaičiui. Gimė 1893 metais Suvalkų krašte, o Amerikon atvyko būdamas 20 metų. Čia tuoj plačiai įsijungė lietuviškon veiklon, palaikydamas tėvų dvasią ir tikėjimą. Pirmiausia, gyvendamas Newark, dalyvavo parapijos choro, daug prisidėjo prie Susivienijimo. Vyčių ir LDS kuopų steigimo. Vėliau, persikėlęs į Lindeną, sėkmingai plėtė vietos lietuvių veiklą. Dar ir dabar, nežinrint metų naštos, nenustoja siejosi lietuvių bėlaikymo reikalais.

Būdamas taurus lietuvis, išgijo pagarbos ir kitataučių tarpe. Tiek jo darbuotoje—Lindeno viešoje bibliotekoje,—tiek įvairiose įstaigose, jis yra gerbiamas kaip kilnus žmogus ir atsišvelgiama į jo rekomendacijas. Jonas Liudvinaičis yra pavyzdys, kaip reikia mylėti savo tėvų žemę bei tikėjimą ir atlikti tinkamai savo pareigas tam kraštui, kurs mus pri-glandžia.

Reikia palinkėti sukaktuvininkui dar daug metų ir jo geriausių norų išpildymo. A. P. (Darb.)

S. VENCLAUSKIENĖI PAGERBTI POBŪVIS

Pirmojo lietuvių teatro (1899 m. Palangoje) vaidintojai, žinomajai visuomenės veikėjai, auklėtojai ir didelių labdarinių darbų vykdytojai p. Stanislavai Venclauskienei (kilusiai iš Šiaulių) pagerbti ruošiamas pobūvis Waterbury, Conn., š. m. birželio mėn. 20 d.—šeštadienį nuo 6 val. p. p.

Į pagerbimo pobūvį kviečiami p. S. Venclauskienės giminės, artimieji, pažįstamieji ir kiti, kurie norėtų drauge su šia seniausią Waterburio tremtinę paviešėti.

Norintiems pobūvyje dalyvauti pobūviui ruošti komisija pasiūys specialius kvietimus.

Užsirašyti prašoma iš anksto ir galimai greičiau tremtinių draugijos adresu (P. O. Box 64, Waterbury, Conn.) arba tiesiog pas komisijos prezidiumo narius (A. Malakauskas, A. Gyliečė, E. Vaitkevičius, A. Paškevičienė ir V. Liaukus).

Tuo pačiu draugijos adresu gali būti siunčiami sveikinimai ir k.

Pobūviui ruošti komisija

PAIEŠKAU

Aš paieškau dviejų savo seserų (po vyrų nežinomoms). Jos yra: Jono Černiausko seserys—Černiauskaitės. Černiauskaitės prieš 30 metų gyvenusios Newark, N. J. Paieško Juozas Černiauskas, 2433 Junction, Detroit, 9, Mich. Žinantieji prašomi man pranešti. Iš anksto tariu lietuvišką aciu!

Su pagarba,

J. Černiauskas

ANT. DZIKAS—RADIO LIETUVIŠKŲ PRO- GRAMŲ VEDEJAS

PHILADELPHIA, Pa.—Jau šešiolikti metai kai p. Antanas Dzikas, šv. Jurgio parapijos vargonininkas, be pertraukos veda radio lietuviškas programas iš reklamu, muzikos, dainų ir įvairių lietuviams laukiamų svarbių žinių. Tas užsiėmimas realauja daug energijos, atsidėjimo ir lėšų. Nors turi keletą nuolatinių skelbimų, bet kartais būna trūkumų. Isteigėju šios radio programos buvo p. K. Steponavičius. Per daugelį metų p. A. Dzikas veda lietuvių radio programą, girdi 25 mylių apylinkėje, dabar klausia apie 20 tūkstančių lietuvių.

Su šv. Antano diena, mūsų "Dėdės Antano" vardadienio programa, nuosirdžiai sveikinam mūsų lietuviškų radio programų redaktorių ir garsintojų p. A. Dziką per tokią pat skaitlinę "Garso" skaitytojų ir linkime jam geroje sveikatoje ir ištermėje daug vardinieji sulaukti. Ilgiausių metų! Pr. Pūkas

VIENGENČIŲ MIRTYS

PHILADELPHIA, Pa.—Vien-gentė-našlė Marija Gudavičienė, 76-šių metų, gyvenus E. 1 William St., Cornwells Bucks County, mirė gegužės 15-tą Frankford ligoninėje. Pašarvota buvo pasavo žentą Andrių Mykolaitį ūkininkaujantį Eddinton, Pa. Gegužės 19-tą iš šv. Mykolo bažnyčios, Torresdale, Pa., jos kūnas palaidotas šv. Išganytojaus kapinėse.

Paliko sesę, ponį Viktorija Gancaziene ir žentą, Andrių Mikolaitį.

Viengentė-našlė Ursulė Jakelienė 63-ju metų, gyvenus 3246 Disston St., Philadelphia, mirė Sacred Heart Home; o birželio 3-tią po pamaldų už jos vėlę, iš šv. Jurgio bažnyčios palaidota šv. Karsto kapinėse.

Paliko dukrą, Mrs. Angeline Bachmanienę.

A. a. Gudavičienė ir Jakelienė laidojo Dominikas Earaminas, 2339 E. Allegheny Ave., Philadelphia 34, Pa.

Amžina joms atils!... o jų artimiausiems pareiškiame užuojautą! K. V.

VILNIETĖS PADEKA UŽ PAGELBĄ

Vilniėtė M. Petruškevičienė, šiuo metu gyvenanti Seinų miestyje, gavusi per BALF'ą iš Amerikos lietuvių pagelbą, savo padėkos laišką rašo:

"Broliai ir Sesės, Sirdingai tariu lietuvišką aciu už suteiktą pagelbą man senelėi. Jūsų siuntinėli gavau, džiaugsmo ašaros nuriudėjo per išvargintą mano veidą. Savo broliams ir sesėms, kurie mane sušelpė senatėje, aš būsiu dėkinga visą mano gyvenimą. Ir negalėdama kitaip atsidėkoti, tai melišuos prašydama gerąjį Dievulį, kad Jis jums atlygintų, kad Dievas laimingų jūsų gyvenimą ir stiprintų sveikatą. Ir kad drąsintų jūsų žygius. Viskas yra labai tinkama: paltas ir bateliai, megstinukas, sijonėliai, bluzelės ir skarytės ir viskas kas buvo siuntinėlyje. Dar kartą sirdingai aciu savo mieliems broliams ir sesėms."

Kasdien iš įvairių Europos kraštų plaukia padėkos Amerikos lietuviams už jų geras širdis. Nepamirškime savo vargšų: pinigines aukas, rūbus, avalynę siųskime į BALF'o centrą: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

BALF'as persiunčia vargstan-tiems lietuviams užjūryje.

PUIKUS MENO VAKARAS

PHILADELPHIA, Pa.—Sekmadienį, gegužės 31-mą, Ravenhill akademijos svetainėje įvyko puikus meno vakaras suruoštas J. E. vyskupo Padolskio pagarbai. Tą dieną Philadelphiaje oras buvo neperpuikusias... tačiau žmonių-svečių tame parngime buvo pusėtinai. Meno pažibus, kiek pamenu, buvo Irena Karalienė, Juzė Augaitytė, Marco Fagnese, Leonas Kaulinis ir Albinas Bražinskas. Su-prantama, visi savo roles šauniai atliko. Juzė Augaitytė išl-bėjo, kaip Lietuvos šlaitų lakš-tutė; o Irenos Karalienės šoki-kai-šokikės publiką labai, labai sužavėjo.

Vietinis lenkų savaitraštis "Jedność" birželio 4-tos laidoje patalpino gražų 44-rių eilučių eilėraštį apie mūsų įžymią viengentę, ponį Vincentą Lozoraitienę, o vietinis ukrainiečių dien-raštis "Amerika" birželio 3-tios laidoje patalpino raštą (kartu su Olio, Lozoraičio ir Steven-sono atvaizdu, apie knygutę, kurią Juozas Bačiūnas paruošė ir išleido Antano Olio pagarbai. XXX

Didžiausias geležinkelių statymo įkarštis Jungtinėse Amerikos Valstybėse buvo 1886 metais, kada buvo pastatyta geležinkelių linijų 12,879 mylių.

Jungtinių Tautų Delegatai ir jų asistentai New Yorke kasmet išleidžia apie \$7 milijonus dolerių, neskaitant delegatų įstaigų išlaidų.

Dr. J. Basanavičiaus atminimui pagerbti Lietuvių Centras yra išleisdamas "Argentino Lietuvos Centro Metraštį", apimantį 1927-1952.

KLAUSYKITES
LITHUANIAN MELODIES
KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ
3:00 iki 3:30 P. M.
(Detroito laiku)
RADIO STATION WPAG
Banga 1050 kil.
RALPH VALATKA,
Programos Vedėjas
15756 Leasure Avenue,
Detroit 27, Mich.
Telefonas Broadway 3-2224

Rūpinamasi įsteigti viso pasaulio lietuvių studentų atstovybę, taip pat leisti akademinę metraštį ir paskirti konkursui temą, kuo studentai gali būti naudingi Lietuvos atstatyme. Numatoma, kad šiemet apie 30 lietuvių studentų JAV-se baigs aukštųjų mokslo, gaudami įvairius mokslo laipsnius.

BRAZILIJA. Lietuvis klarinetistas A. Ambrozaitis, per konkursą nukonkuravęs 15 geriausių Brazilijos klarinetistų, priimtas į Sao Paulo simfoninį orkestrą pirmuoju klarinetistu.

SCENOS (TEATRO) VEIKALAI

(Parašyti kun. J. K. Miliuska)
DAINŲ IR JUOKŲ JOMARKAS
Farsas viename akte. Vaidina septyni asmenys, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti. Kaina 40c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

KOMEDIJOS:
1. Ponas Tūzas ir Ponas Arbūzas. Suvaidinamas į penkis minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.
2. Abraomas ir Raulas. Suvaidint užima septynias minutes.

3. Supradentas ir Jo Gengė. Veikalas atvaizduoja du skirtingus darbininkų tipus. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.
Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygtutė. Kaina 35c.; imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.

AMERIKOS KAIMO MOKYKLA
Farsas viename akte. Tai veikalas pilnas puikiausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų špou. Vaidinamas užima visą valandą. Vaidintojų septynetas. Kaina 45c.; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—30 centų.

Kreipkitės į
"GARSO" ADMINISTRACIJA
73 E. South St. (P. O. Box 32)
Wilkes-Barre, Pa.

Dr. J. Basanavičiaus atminimui pagerbti Lietuvių Centras yra išleisdamas "Argentino Lietuvos Centro Metraštį", apimantį 1927-1952.

PRIE GERŲ UŽMANYMŲ!

Pradžia meto turėtų būti kiekvienam žmogui laikas užmANYMŲ dėl pagerinimo ateities.

Taupymas yra tikras kelias į geresnę ateitį.

Lietuvių Bankas yra patogi vieta—pradėti arba padidinti taupymą.

Čia taupymai yra po Federal Insurance Corp. globa, kiekviena knygtutė iki \$10,000.00 turi valdžios saugumo užtikrinimą.

**THE SUPERIOR SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION**
6712 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO
HE. 1-2498

